N°. 5208 18[illegible]

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00, franko door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 19 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 18 November.

Gisteren zijn de beraadslagingen over de begrooting in de Tweede Kamer geopend. Zij hebben al dadelijk het bewijs geleverd van de lusteloosheid, die onder ons op parlementair gebied heerscht. Er hebben geene algemeene beraadslagingen plaats gehad. Men is dadelijk overgegaan tot de behandeling der hoofdstukken; iets, wat, voor zoo ver wij 't ons herinneren, nooit is geschied. Wij hebben daar niets op tegen. Over 't algemeen genomen zijn die beraadslagingen in 't wilde onvruchtbaar. Dikwerf worden zij gebruikt om zoo wat in de lucht te schermen met veel belovende betuigingen, die zich niet verwezenlijken als de gelegenheid zich aanbiedt om ze in praktijk te brengen. Daarom hebben wij altijd gemeend, dat de oppozitie zich moest doen gelden ter gelegenheid van wetsvoorstellen, waartegen zij bezwaar heeft. Dan loopt de beraadslaging over zaken; en zoo er beginselen, personen en ministerieële portefeuilles bij betrokken zijn, worden zij beoordeeld of veroordeeld — zonder dat iemand het betwijfelen kan — ter oorzake van quæstiën van algemeen belang. Men verkrijgt daardoor tevens het voorregt, dat ieder weet waarover het verschil gevoerd wordt, en dat de oppozitie zich bindt aan de beginselen, die in dergelijke beraadslaging worden voorop gezet. De diskussie krijgt alzoo een afgebakend rezultaat.

Als de Tweede Kamer van deze zienswijze ware uitgegaan, om dit jaar de algemeene beraadslagingen achter te laten, dan zouden wij ons daarover verheugen. Maar wij vleijen ons niet met de hoop, dat zulks tot grondslag harer houding heeft gediend. Wij hebben veeleer reden om te vermoeden, dat lusteloosheid haar beheerscht en tot zwijgen noopt, en dat betreuren wij grootelijks. Van zulke stemming kan niets goeds voorkomen, zelfs niet voor het ministerie. Want als het parlement, dat het bewegend element in den konstitutionneelen Staat uitmaakt, slaapt; hoe zal dan de Regering wakkere handen aan 't werk slaan?

Wij verkeeren in een staat van dommeligheid, waarvan de gevolgen zich maar al te zeer laten gevoelen. De opgewektheid, die sinds 1848 onder ons was beginnen te ontstaan, is gesmoord in de onvruchtbare kerkelijke mystifikatiën van de laatste jaren. Alle publieke aangelegenheden lijden daaronder, en wat er thans wordt uitgevoerd is nog het gevolg van de vroeger aangebragte thans geheel gedoolde opgewektheid.

Het eenigst produkt, dat onze toestand heeft opgeleverd, is een onbekookt plan van spoorwegen, dat in de wereld werd geworpen om een afleider te zijn van een politieken storm. Het draagt er al de sporen van, en indien het al den vorm heeft van een wetsontwerp, dan is die vorm niet meer dan een ledige dop.

Middelerwijl beweegt zich alles rondom ons, en terwijl wij slapen, zijn onze naburen de Belgen aan 't werk, om onkruid onder onze tarwe te zaaijen, of liever, om het water te rooven, dat ons water is, en dat zij ons onttrekken, opdat het hunnen handel zoowel als hunne landerijen zou bevruchten. Men kent nu eenmaal al de schadelijke gevolgen daarvan ten onzen opzigte. Men weet hoe de Belgen de Maas en de Zuid-Willemsvaart voor ons onbruikbaar maken, en dat zij ons te weinig water laten, terwijl zij inmiddels andere gedeelten van ons land onder water zetten, waar men het niet verlangt te ontvangen.

De heer Meylink heeft zich die zaak aangetrokken en tot de zijne gemaakt. Toen de minister van *Buitenlandsche Zaken* in den zomer eene reis deed om den toestand *in loco* op te nemen, had de heer Meylink den gelukkigen inval, om ook zelf en voor zijne rekening eene opneming *in loco* te bewerkstelligen. De vrucht daarvan was de *Nota*, die wij hebben medegedeeld met eene kaart, waarop die Nota wordt toegelicht. De minister heeft daarop wel uitvoerig, maar in verre na niet voldoende geantwoord. Het doet ons leed dat wij, om de uitvoerigheid der stukken, noch het antwoord van den minister, noch de Nota van den heer Regout, noch de repliek van den heer Meylink, in eene nieuwe Nota gegeven, kunnen opnemen. Wij hebben voor dat alles geene plaatsruimte. Wij moeten ons bepalen tot het weergeven van den indruk, dien de stukken op ons maken. De heer Meylink, namelijk, heeft gisteren de zaak ter sprake gebragt bij de beraadslaging over de begrooting van Buitenlandsche Zaken. Maar dewijl hij 't moeijelijk achtte om voor de Kamer het antwoord van den minister door mondelingsche opgaven te wederleggen, zoo heeft hij die in eene gedrukte Nota zamengevat.

In die Nota bespreekt hij slechts de feiten. Als wij zijne toelichting leggen naast het door den minister aangevoerde, dan komt telkens bij ons het vermoeden op, dat de minister in zijne opname een te zeer open oor heeft gehad voor hetgeen de Belgen wel hebben willen opwerpen tot verbloeming van den toestand en tot regtvaardiging van hunne aanmatiging. Wij worden daartoe niet gebragt door eenige vooringenomenheid tegen den minister, die bij ons niet bestaat. Want houden wij hem al niet voor een geoefend en geslepen diplomaat, hij is een opregt en eerlijk Nederlander, die misschien wel juist daarom te meer bloot staat aan het gevaar van door diplomatieke geslepenheid te worden om den tuin geleid. Welnu, dat juist vreezen wij, dat min of meer geschied is. Althans, dit is de indruk, dien wij hebben verkregen door eene aandachtige lezing van de geleverde bescheiden. Dit, wat de feiten betreft.

Wat nu het regt aangaat, omtrent het stellen dier feiten, ook daaromtrent is de minister in zijn antwoord verder gegaan dan de voorzigtigheid het veroorloofde, en zelfs verder dan niet slechts ons belang, maar zelfs ook ons regt het toelaat.

Intusschen, de heer Meylink heeft zeer wijsselijk dit punt niet in 't publiek willen bespreken, vermoedelijk opdat de minister ons regt en onze belangen niet door nieuwe onvoorzigtigheden zou in gevaar brengen. Hij heeft daarom een *komité-generaal* gevraagd, dat aanstonds is verleend. Dat *komité generaal* heeft lang geduurd, en zal van daag hervat worden. Men zal daaruit met ons begrijpen, dat de zaak met al den ernst wordt onderzocht, waarop zij aanspraak heeft. De belanghebbenden kunnen daarop rekenen.

Wat er verder voorviel in de zitting van gisteren kan met een woord vermeld worden.

De heer Godefroi was in twijfel of onze suiker wel alle voorregten geniet in de Beide-Siciliën, die de traktaten ons geven. Hij meent daarenboven, dat het goed zou zijn Rome en Napels tot ééne missie te vereenigen. Daarvoor heeft de Regering geneigdheid. Inmiddels onderhandelt de Regering met België en Engeland om ten aanzien van den invoer van suiker in Napels een voor allen gelijken toestand te verkrijgen.

Na een paar opmerkingen van den heer Sloet, heeft de Kamer al de artikelen van het hoofdstuk voor Buitenl. Zaken aangenomen; maar zij heeft niet gestemd over de Begrooting-zelve, dewijl zij heden nog een nieuw *komité-generaal* zal houden over de belgische irrigatie- en navigatie-kanalen.

Ten aanzien der vraag nopens de meest verkieslijke wijze, waarop de Staat den aanleg van spoorwegen hulp verleenen zal, werden door de kommissie van rapporteurs de volgende beschouwingen aangevoerd:

»Schier algemeen keurde men het middel af, door de Regering als het beste voorgedragen. Het is eigenlijk geen middel, meende men; het schijnt geen enkel der elders gevolgde wijzen van ondersteuning uit te sluiten, maar eigenlijk is het de gereede weg om den geheelen aanleg en de exploitatie der spoorwegen ten laste van den Staat te brengen. Is de Staat begonnen met het werk, de particulieren zullen het lijdelijk aanzien en wachten tot dat de arbeid voltooid is, en wat dan, zoo zich geen concessionarissen voordoen om op de voorwaarden, die de Regering zal stellen, de exploitatie te ondernemen? De Staat loopt dan groot gevaar om ook met al den omslag van het beheer en de exploitatie belast te blijven; wat dit oplevert, heeft de ondervinding elders genoeg getoond. Men zal zich blootstellen aan overdreven eischen, als de weg voltooid is en het bestede kapitaal toch niet ongebruikt kan gelaten worden. Door de groote meerderheid werd het denkbeeld verworpen, dat de Staat met onteigenen en aanleggen van de wegen een aanvang zou maken, in de hoop dat zich een concessionaris zou voordoen. Tegen het doen van bloote opnemingen voor rekening van den Staat bestond geen bezwaar, mits daarbij onmiddellijk begrootingen van kosten worden gevoegd: bij deze toch hebben de gegadigden het meeste belang. Maar verder moet de Staat niet gaan. Het middel levert te groote onzekerheid op; bij den minsten finantielen tegenspoed is er groot gevaar, dat de onderneming gestaakt, althans niet dan uiterst langzaam voortgezet zou worden. Aan eene zoo volstrekt onzekere toekomst daarenboven mag men de finantien van den Staat niet prijs geven.

»Algemeen daarentegen was het verlangen, dat men, in eens af, het bedrag van het offer zou bepalen, zoo na mogelijk, dat de Staat zou mogen en moeten brengen.

»Waarin dat zou moeten bestaan, hierover bestond verschil van gevoelen.

»Velen beweerden, dat het moeijelijk, onmogelijk zelfs is, eene bepaalde keuze te doen. Die keuze hangt van de omstandigheden af. In het eene geval zal men misschien een vast kapitaal-subsidie, in het andere eene rente-garantie moeten verleenen. Trouwens het plan der Regering sluit eigenlijk niet één middel van ondersteuning bepaaldelijk uit. Men wenschte daarom ook eene opgave te bekomen van den uitslag, dien de verschillende wijzen van ondersteuning, welke in aanmerking kunnen komen, elders hebben opgeleverd.

»Sommige leden waren het gevoelen toegedaan, dat garantie van een minimum van rente, voor den duur der concessie of voor korteren tijd gegeven, het eenige middel is, waartoe men zijne toevlugt nemen kan. Zij ontkenden geenszins, dat aan de keus van dit middel bezwaren verbonden waren: de gedwongen inmenging van den Staat in het beheer der zaken; de daaruit voortvloeijende verantwoordelijkheid van de Regering; vooral het bezwaar, dat gelegen is in den zoo aanzienlijken rentelast die ons drukt. Maar zij beweerden, dat wie het doel wil, ook de middelen moet willen. Daarenboven is dit middel ook daarom verkieslijk, omdat de ondervinding heeft doen zien, dat, waar de Staat de renten heeft gewaarborgd, de prestatie van dien waarborg hoogst zelden, zoo al ooit te pas is gekomen. Men wijst, wel is waar, op de hoogst ongunstige uitkomsten van de spoorwegondernemingen hier te lande. Maar men verliest daarbij uit het oog de zeer bijzondere omstandigheden, welke tot die ongunstige uitkomsten medewerkten: vooral de grootte van het kapitaal tot den aanleg van die wegen besteed en de omstandigheid dat zij niet dan op zeer onvolkomen wijze met het groote Europesche spoorwegnet, en onderling geheel niet verbonden zijn. De ondervinding heeft overal doen zien, dat, naar mate die verbinding meer verbeterd en uitgebreid wordt, het vertier toeneemt; de zorg voor den last, die voor de geldmiddelen van den Staat uit eene rente-garantie kan ontstaan, wordt daardoor veel verminderd. Bovendien, indien men dit middel aanneemt, zou het een punt van overweging kunnen uitmaken om de noodige garantie, voor een zeker deel, ook ten laste van de betrokkene provinciën en gemeenten te brengen. Eindelijk, de waarborg zou niet voor onbepaalden tijd verleend moeten worden, maar slechts voor een zeker getal jaren.

»Sommige gaven de voorkeur aan garantie van eene lage vaste rente, die altijd en onder alle omstandigheden zou betaald worden, althans zoo lang de zuivere winst der onderneming niet een zeker, ruim gesteld minimum zou overschrijden. Een lid meende, dat de garantie van een minimum van renten, jaarlijks verminderende naar mate de winsten van de onderneming geacht kunnen worden te vermeerderen, in aanmerking zou kunnen genomen worden.

»Doch de meerderheid der leden gaf de voorkeur aan het beginsel om voor het te verleenen subsidie eene vaste som te bepalen, door uitbetaling waarvan de Staat van elk verder hulpbetoon ontslagen zou moeten zijn, hetzij men die som bestede tot uitbetaling van zekere renten (gelijk voor een deel het geval was met het subsidie van den Rhijnspoorweg), hetzij men haar in eens af, na het

voltooijen van den arbeid of van groote gedeelten daarvan, uitbetale. Zij verlangden vooral te vermijden dat de finantien aan eene onzekere toekomst worden blootgesteld.

»Sommige leden gaven te kennen, dat zij, indien zij al geneigd waren, om het groot gewigt der zaak, over vele en groote bezwaren heen te stappen, mits de te verleenen ondersteuning de zoo noodzakelijke schuld delging niet geheel onmogelijk make, niet ligt zouden kunnen besluiten om hunne stem aan eene garantie van een minimum van renten te geven. Die waarborg zal, huns inziens, zeer dikwijls met der daad moeten gepraesteerd worden; hij kan eene voortdurende verhooging van den zoo drukkende rentelast te weeg brengen. Immers het getal spoorwegen van zeehavens naar het binnenland is reeds zeer groot; de concurrentie maakt, dat ver de minste in getal eenig beduidend voordeel afwerpen. Nu wil men die concurrentie nog aanzienlijk uitbreiden. Geschiedt dit onder genot van garantie van renten, dan is het ligt te voorzien hoe de zaken loopen zullen; men zal de vrachten zoo laag stellen, dat er aan geen voordeel te denken valt, en de garantie zal ten volle gepraesteerd moeten worden. Men neme aan, dat eene garantie van slechts 4 pCt. voldoende zal zijn (en zal zij dit wezen?). Dit zou, over het berekende kapitaal van 180 millioen, bedragen *f* 7,200,000 's jaars. Men vroeg, of dat cijfer dan niet inderdaad, in den toestand onzer finantiën, afschrikkend moet worden geacht. Of het aannemelijk is, dat dit uit de koloniale bijdragen kan gevonden worden. Of het niet veeleer tot aanzienlijke verhooging van belastingen moet leiden. Wel lette men op de eenparigheid, waarmede het plan der Regering *in zijn geheel* was afgekeurd; wel gaf men er acht op dat door sommige leden was gewezen op een kapitaal van 60 millioen, als op een maximum waartoe zich de hulp van den Staat zou kunnen bepalen, maar men mogt niet voorbijzien, dat de meerderheid der leden, die in de afdeelingen aanwezig waren, toch gestemd is voor het verleenen van ondersteuning aan lijnen, welke de grootere helft van het plan der Regering omvatten, en waaronder de uiterst kostbare lijn van Vlissingen naar Venlo, met de haven- en dokwerken te Vlissingen, begrepen is; en men vroeg daarbij, of het dan zoo ondenkbaar is, dat de Regering door het beginsel dat zij aanneemt verder worde gevoerd dan zij wenscht; dat het beginsel, om *overal* ondersteuning van staatswege te verleenen, Regering en Staten Generaal beide medeslepe, wanneer de ijverucht van de uitgesloten landstreken harer stem verheft. Zal het mogelijk zijn, de grenzen niet te overschrijden, die men nu meent zich te kunnen stellen? En mag men de ondervinding voorbijzien, die bijna zonder uitzonderingen heeft geleerd, dat de eerste ruwe berekeningen van zulke groote werken altijd en overal aanzienlijk tegenvallen? Een last van onbepaalde rentegarantie mag, naar deze beschouwingen, nooit op de geldmiddelen van den Staat gelegd worden."

De heer Meylink is, eveneens als de heer Regout, bij eene nieuwe Nota opgekomen tegen de beschouwingen der Regering, vervat in haar antwoord over de aftappingen der Maas. De steller der Nota meent, dat de Regering, ofschoon de nadeelen voor Nederland van die aftappingen, hoewel dan eenigzins verbloemd, erkennende, zich de redeneringen van het belgisch bestuur ten deze schijnt te willen eigen maken, en daarbij beginselen zal moeten aannemen, wier gevolgen de heer M. als allernadeeligst voor Nederland beschouwt. In de zaak der aftappingen van de rivier de Maas doen zich en feitelijke en internationale juridieke geschilpunten voor. De laatste zal de heer M. niet dan in een komitté-generaal behandelen; ook zal hij thans al de gevolgen der feiten niet uiteen zetten; de feiten-zelve kunnen en moeten openlijk worden opgehelderd. En dewijl nu de minister deze feiten hier en daar door niet-juiste voorstelling heeft verzwakt, vermeent hij deze in haar — zoo hij vermeent — waar daglicht te moeten plaatsen. De heer M. zegt o. a., dat de min. opmerkt, dat de afsluitingen der Maas, te Luik die rivier geen druppel water onttrekken, maar hij is verpligt er dadelijk bij te voegen, dan om het in het luiksche kanaal te voeren; en nu is het eene onbetwistbare waarheid, dat de grootste, ja bijna de geheele hoeveelheid van het Maas-water daarin wordt gebragt. De *barage* keert en stuwt het water op, en de bergen, links en regts gelegen, beletten andere afleidingen. Niemand ontkent, dat te Luik het opgestuwde water zijnen stand aldaar verheft en daardoor groote voordeelen aan de stad en hare omstreken oplevert; maar de vraag geldt hier steeds: waar blijft het opgestuwde water, stort het beneden de barage weder in de Maas of gaat het kanaalwaarts en van daar grootendeels naar de Schelde of zelfs naar den Rupel — en strekt die barage ook, om dat einde al dan niet te doen bereiken? — Steller staat in het breede stil bij de nadeelen uit die aftappingen voor de vaart reeds merkelijk ondervonden, en hij ducht, dat de handel langs Helmond, 's Bosch, Gorcum, Dordt en Rotterdam langs het kempensche kanaal zal worden gedrukt, en de vaart op de Zuid-Willemsvaart op hare beurt zal bemoeijelijkt, ja zelfs verijdeld worden; terwijl uit statistieke opgaven blijkt dat meer dan 8000 schepen deze vaart doorkomen. Wijders heeft de Regering de bekentenis afgelegd, dat bij het aanvangen en bewerken van het kempensche kanaal steeds is beoogd, thans nog wordt beoogd en wordt voltooid »la jonction de la Meuse à l'Escaut." Zij voert ter billijking gronden en beginselen aan, welke de heer M. thans niet zal bestrijden, ofschoon hij die in geen enkel opzigt deelt en zelfs de wenschelijkheid harer spoedige uiteenzetting door onze Regering betwijfelt. — Ten opzigte der sluitingen van de Zuid-Willemsvaart alsook nopens het ophouden der bevloeijingen, worden de schoonste vooruitzigten, ook van de belgische zijde, geopend; steller deelt volgaarne den wensch, dat deze toezeggingen vervuld mogen worden; inmiddels erkent men met dankbaarheid, dat van de zijde der Ned. Regering al het mogelijke is beraamd en ook reeds dit jaar is bewerkstelligd om gedurende de werkzaamheden tot vernieuwing van eenig sluis- of ander werk, de vaart zoo min doenlijk te belemmeren, en de afsluiting van het water uit de geheele Zuid-Willemsvaart te vermijden; maar men mag zich tevens niet onthouden zijne bevreemding te kennen te geven, dat, zooals de min. verzekert, door de ned. deskundigen geen enkel plan is beraamd, om de nadeelen voor Nederland, door de belgische bevloeijingen ontstaan, te weren of te verminderen. Steller ontwikkelt deze en meer andere punten, brengt hulde aan de wijze, waarop zijne bedoeling door den minister is gewaardeerd en waarop sommige punten zijn beantwoord; doch daar hij die beantwoording niet geheel beamen kan, heeft hij gemeend, in 't belang der zake, die nader te moeten toelichten.

Men schrijft uit 's Hage, aan de *Amst. Ct.*, dd. 16 November:

»In de vorige week kwam voor Scheveningen onverwachts een groote engelsche stoomboot ten anker. Met de sloep, die onmiddellijk te water werd gelaten, werd een engelsche ingenieur naar land geroeid, belast om de onderzeesche telegraaflijnen te inspekteren, waaraan eenige vrij aanzienlijke beschadigingen moeten zijn aangebragt. Na de inspektie werd onmiddellijk de terugreis aangenomen."

De kommissie uit den Gemeenteraad van 's Hertogenbosch, bestaande uit den burgemeester Jhr. Kuyper, den wethouder Fouppe v. d. Voort, en Jhr. Verheijen, sekretaris, ten einde bij den minister van Binnenl. Zaken en andere autoriteiten de noodzakelijkheid der wedervorming der plaatselijke belasting op het gemaal te betoogen, die dezer dagen in de rezidentie was aangekomen en aan het Hôtel *Paulez* afgestapt, is bereids door gemelden minister ten gehoore toegelaten en vervolgens naar 's Hertogenbosch teruggekeerd.

Z. M. heeft benoemd tot burgemeester der gemeente Zuidwolde, L. H. van Sonsbeeck.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag, 17 November.

In deze zitting zijn ingekomen de navolgende wetsontwerpen: een tot herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer; een tot vaststelling van een tijdelijken maatregel betrekkelijk de bekrachtiging der te heffen regten op den in-, uit- en doorvoer van goederen; een tot regeling van het fonds voortspruitende uit de koopprijzen van domeinen voor 1857.

De Kommissiën van Rapporteurs voor de wetsontwerpen tot inkoop en amortizatie van nationale schuld; tot bekrachtiging van provinciale belastingen, hebben daaromtrent hare eindverslagen uitgebragt.

De Kamer heeft beslist dat de behandeling van het eerste wetsontwerp zal plaats hebben op Vrijdag 20 November, en dat die van de laatste la er zal bepaald worden.

De Vergadering heeft heden de beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1858 aangevangen. Algemeene beraadslagingen werden niet gevoerd. Hoofdstuk I (*Huis des Konings*) werd zonder beraadslaging met algemeene (50) stemmen aangenomen.

Over hoofdstuk II (*Hooge Collegiën van Staat en het Kabinet des Konings*) werden geene diskussiën gehouden. De artikelen werden achtereenvolgens, even als de drie artikelen en de konsiderans van het hoofdstuk, zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, waarna dit met algemeene (51) stemmen werd aangenomen.

Aan de algemeene behandeling van hoofdstuk III (*Departement van Buitenlandsche Zaken*) namen deel de heeren Godefroi, die ter sprake bragt de handelsbetrekkingen met Napels, en het bepalen van bedingen die de spoorweg-aansluitingen van vracht voor den nederlandschen handel zullen doen zijn; de heer Sloet tot Oldhuis, welke sprak over de wenschelijkheid tot afschaffing van den Stade-tol en tot het aangaan eener handelsovereenkomst met het rijk van Siam; de heer Meylink, die over de zaak der afvloeijingen uit de Maas en de Zuid-Willemsvaart eenige opmerkingen in het midden bragt, welke quaestie in komitté-generaal voorgezet werd. Nadat de minister van Buitenlandsche Zaken, bij de hervatting der openbare zitting, de twee eerste sprekers beantwoord had, werden de algemeene beraadslagingen gesloten. Alle afdeelingen, namelijk: 1°. kosten van het departement; 2°. kosten van de buitenlandsche zendingen en konsulaten; 3°. verschillende uitgaven; 4°. pensioenen, wachtgelden en afloopende betalingen, en 5°. onvoorziene uitgaven, werden achtereenvolgens goedgekeurd. De behandeling van het hoofdstuk is niet ten einde gebragt, maar zal morgen voortgezet worden.

's GRAVENHAGE, 17 Nov. In de zitting van den Gemeenteraad van heden is o. a. besloten tot opheffing der veemarkt en van de tweede en derde paardenmarkt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Nov. De Keizer heeft den heer Royer, prokureur generaal bij het hof van kassatie, benoemd tot minister van Justitie, welke portefeuille is opengevallen door het overlijden van den heer Abatucci.

— De zaak der Donau vorstendommen wordt nu voorgesteld als op weg te zijn tot een minnelijke oplossing.

— Men spreekt er van, dat aan Prins Napoleon het ambt van voorzitter van den Staatsraad zou worden opgedragen.

— Een aantal Amerikanen, die zich hier ophouden, hebben sedert het uitbreken der finantiëele krizis in hun vaderland, deze stad verlaten.

— Een brief uit Moskou deelt, onder meer, de volgende bijzonderheden mede over den toestand van en de denkwijze in Rusland:

»Ik spreek u vooreerst van den indruk, die in onze wereld is voortgebragt door de tijding van den opstand in Engelsch Indië. In den aanvang gevoelde men daar nog al vreugde over. De magt van Engeland zal aan het dalen geraken, zeide men algemeen. De vrouwen zelfs uitten het verlangen, dat Engeland het onderspit mogt delven. De gravin N. ging een gelofte doen in het klooster Troitskoï, voor het geval dat de toestand zou verergeren.

»Maar ter naauwernood vernam men Moskou welke vreeselijke rampen de Engelschen te verduren hadden, het vermoorden van weerlooze vrouwen en kinderen, of men kreeg medelijden met Christenen en Europeanen, die door Barbaren werden aangevallen en geslagt, en zoo men hier een inschrijving geopend had ten voordeele der slagtoffers van den opstand, zou die aanzienlijke som men hebben opgebragt."

— Eenige, onlangs plaats gehad hebbende feiten in Zwitserland, geven wederom het bewijs dat de liberalisten overal eenparig tegen de Katholieke Kerk zamenspannen. Zoo heeft het goevernement van Aargau aan de katholieke geestelijken een bevel gezonden, waarbij het hun verboden wordt voortaan de *maand van Maria* te vieren. Ook worden zij gelast de Vereeniging van de heilige Kindschheid Jezu af te schaffen.

Zonder het verlof van het goevernement van Luzern mag het bestuur van armen- en weeshuizen niet aan de Liefdezusters worden toevertrouwd; terwijl dat goevernement zich het regt voorbehoudt om het bereids vergunde verlof daartoe in te trekken.

Te Bazel is een seminarie, waarvan de bisschop de rektor en de professoren niet mag benoemen, zonder voorafgaande vergunning van de burgerlijke overheid.

Met die feiten is de taal der liberalistische geest in overeenstemming, die niet ophoudt tegen de ultramontanen uit te varen; zij herinnert aan de dolzinnigheden van 1847—48; doch toen was de aanval tegen de Jezuïeten, thans tegen de Katholieken gerigt.

Men heeft reden in die hatelijke maatregelen een orderwoord der zwitsersche liberalisten en vrijmetselaren te zien, dat niet alleen voor Zwitserland, maar in 't algemeen geldt.

— Men weet nog niets van den dag waarop te Genua het proces zal voorkomen der personen, die in hechtenis genomen zijn, ten gevolge der oproerige beweging, welke in de maand Junij plaats gehad heeft. Alleen is bekend geworden dat miss White, welke in deze vervolging begrepen was, in vrijheid gesteld is krachtens een gewijsde, volgens hetwelk er geen reden tot verder regterlijk onderzoek bestond. Het kabinet van Turijn heeft haar dagen toegestaan om het land te verlaten.

— De spaansche dagbladen deelen thans een manifest mede der koningin Christina van Spanje. Dit dokument, geredigeerd door de heeren Cortina, Gonzales Acevedo en Diaz Perez, behelst niets dan eene lofrede op de genoemde koningin uit een bijzonder en algemeen oogpunt. Het manifest drukt zich vooral in bepaalde termen uit ten aanzien van de gebeurtenissen van 1852. Koningin Christina zou toenmaals aan Bravo Murillo ten stelligste verklaard hebben, dat zij zich met alle magt tegen de door hem beraamde hervormingen zou verzetten. Zij voegde er bij, dat de troon harer dochter op vrijzinnige grondslagen rust, en die grondslag zou wegzinken op hetzelfde oogenblik, waarop men de overwinning van het absolutismus voorbereidde onder den dekmantel eener herziening van de konstitutie. Wat de deelneming van Maria Christina aanbelangt aan industrieele ondernemingen, zegt het manifest dat zij daarin het voorbeeld van de meeste gekroonde hoofden van Europa gevolgd, voor het overige slechts gebruik gemaakt heeft van het regt, die door de wet aan iederen Spanjaard wordt toegekend.

— Om Europa te doorreizen is een *twintig-franks*stuk slechts twaalf stuivers waard. Die [illegible]

verdient de aandacht der internationale kongressen. Men heeft de berekening en de feitelijke bewijzen er van te danken aan de geduldige studie van den heer Alfred de Vigny, die, een reis naar den Rijn ondernemende, zich wilde vergewissen van het verlies dat een gestadige wisseling van een *twintig-frankstuk* veroorzaakt. Regtstreeks vertrok de heer de Vigny naar Frankfort. Daar wisselde hij een twintigfrankstuk voor verschillende munt van het land. De dichter stak die munt in een afzonderlijke beurs. Te Munchen aangekomen, wisselde hij het frankforter geld voor een gelijke som in beijersche munt. Te Berlijn wisselde hij die munt voor pruissiesch geld. Te Weenen, Rome en Napels handelde hij evenzoo. Na Italië te hebben doorkruist, vertrok de heer de Vigny naar Zwitserland, reisde langs den Rhijn naar Nederland en Belgie, steeds het geld wisselende en zich tot vertrouwde lieden wendende, die hem verzekerden, dat zij hem niet bedrogen en niets voor het agio af hielden. In Frankrijk den 13n Maart 1857 teruggekeerd, wisselde de vermaarde schrijver hetgeen hem van zijn twintigfrankstuk overbleef, tegen fransche munt, en, van het muntstuk, waarvan hij niets had verteerd — wat bleef er hem van over? *zertig centimes* (Iets meer dan 28⅓ cent.) De heer Alfred de Vigny maakte van die omstandigheid gebruik om het nieuwe spreekwoord in te voeren:

»Voor een artist-reiziger is een twintig-frankstuk niets meer waard dan twaalf stuivers."

ENGELAND.

LONDEN, 16 Nov. Het Parlement is tegen Donderdag veertien dagen bijeengeroepen. De *London Gazette* bevat een proklamatie der Koningin, waarbij dit wordt aankondigd.

— De *Times* deelt, in eene korrespondentie uit Parijs mede, dat Frankrijk en Rusland geneigd zijn om hun gevoelen omtrent de quæstie der vorstendommen te wijzigen.

— De geleerde, die twintig jaren van zijn leven heeft doorgebragt op een weegschaal, ten einde bekend te worden met de gewigtsvermindering van het voedsel gedurende de spijsvertering, heeft een mededinger gevonden. Namelijk een Engelschman heeft zich aan de moeijelijkste en zwaarste proefnemingen onderworpen, ten einde de hoeveelheid lucht te berekenen, welke hij dag en nacht inademt.

De uitkomst ervan is, dat mr. Edward Smith, acht en dertig jaar oud, lang een el 82 duim, gezond en forsch van gestel, 's longen bezit van 4,592 vierkante duimen, en in vier en twintig uren twaalf vierkante ellen lucht inademt.

Doch wakende verteert hij meer lucht dan slapende, zittende meer dan staande; zijne ademhaling versnelt na den maaltijd en vooral als hij eenige ligchaamsbeweging uitvoert.

Met de *Europa* zijn berigten uit New-York ontvangen. Den 3 was de finantieele toestand merkelijk verbeterd; het vertrouwen herstelde zich, de banken stonden beter en diskonteerden weer, al was het dan ook slechts van week tot week.

— Men leest in een amerikaansch dagblad:

»In den nacht van 20 tot 21 Oktober is een vreeselijk treurspel voorgevallen in Fentonoille (Michigan). Zekere Johnson, door zijn vrouw en drie kinderen vergezeld, had zich sedert eenige dagen te Fentonoille nedergezet, in een klein huis, dat hij juist gekocht had. Doch daar zijn vrouw ongesteld was en hij voor haar de vochtigheid en de verwlucht in het nieuwe huis vreesde, zond hij zijn vrouw van daar om in de woning van een zijner vrienden den nacht door te brengen. Met het vallen van den nacht kwamen twee mannen het huis binnen en vroegen om George Dolwel te spreken, een jong mensch door Johnson dien eigen dag in dienst genomen.

Colwel verliet het huis vergezeld door de beide vreemdelingen, en onderhield zich eenigen tijd met hen op zeer levendigen toon. Vervolgens verzocht hij zijn meester of de vreemdelingen deze nacht ten zijnen huize mogten doorbrengen. Men besloot na eenige tegenwerpingen een plaats op de eerste verdieping aan te wijzen, in een groote kamer. Johnson en zijn beide dochters namen een zijvertrek in, terwijl Colwel en de vreemdelingen zich in die groote kaner ter rust begaven.

Eensklaps, tusschen drie en vier uren des morgens, wordt Johnson gewekt door een hevigen slag op zijn hoofd. Hij rigtte zich in zijn bed op en zag een man, die in allerijl naar de huisdeur liep. Hij sprong op, liep den persoon na, haalde hem even buiten het huis en greep hem bij den kraag. Ongelukkigerwijze was de vlugteling met een dolk gewapend, waarmede hij Johnson diep in de hand kwetste. Deze werd daardoor verpligt los te laten en keerde naar huis terug. Daar vertoonde zich een vreeselijk schouwspel aan zijn oog. Bij het maanlicht zag hij van elk bed een stroom bloeds vloeijen. Colwel was niet meer dan een mismaakt lijk; een der dochters van Johnson blies den laatsten adem uit te midden der vreeselijkste smarten; haar borst was opengereten, en het hoofd met wonden overdekt. Ook het zoontje van Colwel was stervende; hem was de schedel verbrijzeld; de andere dochter was half krankzinnig op het gezigt van deze driedubbele moord, waarbij zij alleen gespaard was. Zij hield een bijl in de hand, welke zij bloedend uit de borst van haar ongelukkige zuster getrokken had. Met dit wapen waren al die gruwelen bedreven. Wat de moordenaars aanbelangt, de rampzalige vader had in den vlugteling een der vreemden herkend, dien hij gastvrijheid geschonken had.

Johnson, ondanks het bloedverlies aan zijn hand, had nog kracht genoeg om zich naar een buurman te sleepen, die honderd schreden verder woonde om hulp in te roepen. In een oogwenk verspreidde zich die vreeselijke tijding, en ieder snelde toe om hulp te verleenen, doch ze kwam te laat.

De boeren zetten terstond de vlugtelingen na, maar vonden nergens geen spoor van hen. Het is niet te denken, dat men hen zal vatten, daar de eenige die inlichting zou kunnen geven, vermoord is. Een som van 500 dollars, die Johnson onder zijn hoofdkussen had, is door de moordenaars medegenomen.

— Berigten uit Hong-Kong, tot 25 Sept. loopende, melden, dat lord Elgin vijf dagen bevorens uit Kalkutta was teruggekeerd; maar er was nog niets uitgelekt nopens de door hem te nemen maatregelen, om het geschil tusschen Engeland en China tot een einde te brengen. Te Shanghai had overigens eene botsing plaats gehad tusschen de konsuls van Frankrijk en Engeland aan de eene en de chineesche autoriteiten aan de andere zijde. Deze laatsten namelijk hadden geweigerd om een konsentbillet af te geven voor den weder-uitvoer van eene partij vreemde rijst naar eene andere haven van China. De konsul van Frankrijk heeft daarop zijn voornemen kenbaar gemaakt van aan het schip, dat de rijst zoude laden, de noodige paspoorten af te geven en het te zullen beschermen tegen elke inmenging van de zijde der chineesche autoriteiten. Wat het gevolg van deze botsing zal wezen, moeten de latere berigten leeren.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 15 Nov. In de *W. Zty.* leest men: Uit Polen wordt geschreven, dat de afschaffing der lijfeigenschap in dit oogenblik van den Weichsel tot de Wolga, van de Witte- tot de Zwarte Zee, tot de levendigste diskussiën aanleiding geeft. Zij, die er belang bij hebben, ook de boeren, zijn er volkomen mede onbekend. Ondertusschen meent men bij eenige godsdienstige sekten van het binnenland, dat de tegenwoordige toestand niet van langen duur kan zijn. Wat den adel betreft, de bezitter der landgoederen, deze is in twee zeer scherp afgebakende partijen verdeeld; volgens sommigen zal de emancipatie der boeren niet alleen den adel verarmen, maar ook voor het rijk noodlottig zijn, terwijl zij voor de anderen het sein van grooten voorspoed zal wezen.

BERLIJN, 15 November. Men weet dat de verwerping van het koninklijke voorstel betreffende de godsdienstvrijheid met 135 tegen 78 stemmen door de zweedsche stenden verworpen is. Bij die gelegenheid zag men niet zonder verwondering in de zaal der vergadering een menigte jonge officieren met veel gedruisch plaats in de rangen der oppozitie nemen. — Er blijft nog, omtrent de gehoudene zittingen, te zeggen, dat het spookbeeld van het Katholicismus (er zijn twee duizend Katholieken in Zweden) een ongelooflijken invloed op den geest der sprekers en der stemming heeft gehad. Onder de vreemdheden, die men ten aanzien der gewetensvrijheid daar heeft opgedischt, hoorde men het stelsel verdedigen, dat de reine evangelische kerk de vrijheid van *denken en gelooven slechts inwendig veroorlooft*, zonder toe te laten een geloof openlijk of in 't algemeen te belijden; 'twelk met het Staatsgeloof in strijd is. Ter staving van die thezis herinnerde men aan het feit, dat de groote Gustaaf Adolf, die roemrijke voorvechter der godsdienstvrijheid twee burgers van Stockholm het hoofd had doen afhouwen, als beschuldigd van heimelijk het Katholicismus beleden te hebben.

BELGIE.

BRUSSEL, 17 Nov. Uit Antwerpen verneemt men, dat gisteren wederom een groot ongeluk de stad bedroefd heeft. Een der aan het groote dok opgestapelde hoopen balken, is omgestort terwijl de werklieden met de oprigting er van bezig waren. Een hunner is vreeselijk gewond naar het hospitaal vervoerd, waar hij onmiddellijk is overleden; een anderen heeft zijn been gebroken. Er waren aan den hoop balken negen personen werkzaam.

— Uit Namen wordt geschreven, dat in 't begin dezer week de begrafenis plaats had van een Protestant. Twee leeraars van buiten de stad kwamen over voor de lijkplegtigheid. Op het kerkhof waar de lof van den overledene werd uitgesproken, voegde een der dominés dien van het Protestantismus er aan toe en verhief dat geloof verre boven het Katholicismus.

Vervolgens werden er bijbels en schotschriften tegen de R. K. Kerk uitgedeeld.

Deze poging, die, 't behoeft niet gezegd te worden, zonder weerklank is gebleven, levert een nieuw bewijs van den ijver en de bedrijvigheid der protestantsche propaganda, die zelfs niet terugdeinst voor het onmisbaar verzet der meest katholieke bevolkingen.

STADSNIEUWS.

In de 234ste Staats-Loterij zijn in de 1e Klasse bij de 2e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 8495 *f* 5000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 18 November.

BEVALLEN (15 Nov.): W. M. P. Ras, geb. Wolterbeek, Z. - J. L. Ten Veldhuys, geb. Alers, D.

OVERLEDEN (14 Nov.): L. van Ameringen, 57 j. — (15 Nov.): H. Hyman, geb. Kontent, 65 j.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 54½	Livorno	2/m.	*f* 38
»	zigt	» 55 7/8	Napels	»	» 81
Bordeaux	2/m.	» 53 15/16	Petersburg	»	» 1 65
»	zigt	» 55⅛	Weenen	6/w.	» 32¼
Madrid	3/m.	» 236	Augsburg	»	» 35 1/16
Cadix	»	» 238	Frankfort	»	» 98¼
Seville	»	» 235	Hamburg	2/m.	» 34⅝
Bilbao	»	» 235	»	zigt	» 35 5/16
Lissabon	»	» 40¾	Londen	2/m.	» 11,57½
Porto	»	» 40¾	»	zigt	» 11,80
Genua	2/m.	» 45	Rotterdam		»

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		16 NOV. 4½ u. gebl.	17 NOV.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	103		»	
Nederl. Bank	4 »			»	
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	62 5/16	62 5/16	» 62 5/16	62¼
Dito Dito	3 »	73⅝	73¾	» 73 13/16	
Dito Dito	4 »	95⅝	95⅝	» 95 7/16	
Amortisatie-Syndikaat	3½ »	88	87⅞	» 88	
Aand. Handel-Maatsch.	4½ »	136	137	» 138	137⅝
dito Contant	4½ »		137	» 137½	
Oost-Ind. Leening	4½ »	93		»	
Aand. Holl. Spoorweg	»			»	
Leening idem	4½ »			»	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »		98⅞	» 99	
Maatschappij van Weld.	4 »	60½	60½	»	
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ »			»	
Dito *Rothschild*	2½ »	49¾	49¾	»	
Frankrijk, Certifikaten	3 »			»	
Spanje, Obligatiën	1¼ »	24¼	24¼	» 24 5/16	
Dito	3 »	40¾		»	
Dito Binnenlandsche	3 »	35¾	35 7/16	» 35⅜	35⅜
Amortisable Schuld	»			»	
Bewijzen Coupon	»	4 15/16		»	
Portugal, Obligatiën	3 »	42⅝	42⅞	» 42 13/16	42⅞
Dito 1856	3 »	42½	42⅝	»	
Uitgestelde	»			»	
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 »	102⅜	102¼	» 102⅜	102¼
Dito bij idem 1828/1829	5 »	101⅛	101¼	»	
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	90⅝	90¾	» 91	
Dito bij idem 1840	4 »	83¾	83½	» 83⅞	83⅜
Dito bij *Stieglitz*	4 »	83½	83⅛	» 83¼	
Dito Nieuwe	4 »			»	
Dito 5de Serie	5 »	93⅞		»	
Dito 1855, 6de Serie	5 »	96¼	96 7/16	» 97	96⅞
Dito Adm. te Hamburg	5 »			»	
Dito dito te Londen	5 »		95	»	
Dito dito dito	4½ »	92½	92⅝	» 92½	
Inschrijv. in Assignatiën	6 »			»	
Certifikaten van dito	6 »	63⅛	63¼	»	
Spoorweg Aandeelen	5 »	71	71	»	
Polen, Aand. 1835, fl. 500		149	148¾	»	
Obligatiën	4 pCt.	76¼	76 5/16	» 76⅜	
Pruissen, Oblig.	4½ »			»	
Aandeelen 1854	3½ »	195	195	»	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				»	
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »			»	
Dito dito	4 »			»	
Dito Metalliek	5 »	70⅛	70	» 70¼	70⅜
Dito Rente Amsterdam	5 »	82¾	82¾	» 83¼	83¼
Dito Nationale 1854	5 »	72 3/16	72⅛	» 72 7/16	72⅜
Dito dito	2½ »	36⅜	36 9/16	» 36 11/16	36⅝
Weener Bankaktiën	*f*	1060	1057	» 1060	
Dito Aand. fl. 250, 1839	»			»	
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	303	305	»	
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 »			»	
Dito bij *Rotschild*	5 »			»	
Denemarken, Obl. te Lond.	5 »			»	
Dito	3 »			»	
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 »			»	
Dito 1839 van £ 100	5 »			»	
Dito 1848 » » 100	5 »			»	
Dito 1852	4½ »			»	
Sardinië	5 »			»	
Peru, Geldl. 1854	4½ »			»	
Dito te Parijs	»			»	
Ecuador, Oblig. 1855	1 »	13⅞	13¾	» 13⅞	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½ »	26	26½	»	
Dito Uitgestelde	2 »	10⅞	10⅞	» 10½	
Grenada, Obligatiën	3½ »	16 15/16	16⅝	» 16½	
Dito Uitgestelde	»	5¾	5½	»	
Mexiko, dito	3 »	17⅛	16 15/16	» 17 1/16	16 15/16
Nrd Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	*f*	666	665	»	
Dito dito Lr. B		662		»	
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			»	
Amerik. Bank Aktiën	»			»	
Illinois Spoorw. Aandeelen	»		90	»	
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.		77½	» 78	
Louisiana	5 »			»	
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 »			»	

Binnenl. fondsen waren heden prijshoudend. Aand. Handel-[illegible]

Maats., oosteur., russ. en portug. tot verbeterde koers te plaatsen. Spanje aangeboden.

Koers van het Geld: beleening 6 pCt., Prolongatie 6½ pCt., Diskonto 7 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN 17 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 53; Obligatiën 4½ pc. 95½g. Spanje 4½ pc. 24p; Binnenl. 3 pc. 35⅝; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 68¼; id. Nationale 73⅝.

PARIJS, 17 Nov. Fransche 4½ pc. 90.50; 3 pc. 66.65; 1½ pc. Spanje 24¼, 3 pc. id. 36⅛. Fr. O. Sp. 640. Rom. Leen. —.

MADRID, 16 Nov. 3 pc. Schuld 37.60, id. 1½ pc. 25.45.

LONDEN, 17 Nov. Consols op tijd 89⅞; Spanje binnenl. 1½ pc. 24½; Rusl 5 pc. 104; id. 4½ pc. 94; Holl. 4 pc. 96; id. 2½ pc. 63; Sard 5 pc. 88; Braz. 101; Peru 4½ pc. 74; Gren. uitg. 6; id. werk. 18; Mexiko 3 pc. 18; Portugal 3 pc. 43½; Ecuador 13⅞; Venezuela 28; Wissel op Amst. 12.01½; Hamburg 13.12.

WEENEN, 17 Nov. Met. 5 pc. 79¼; Nationale 82; Bank-Aktiën 963; Credit Anst. 196⅞; Noord-Bahn akt. 169⅛; O.-Fr. Spoorw. akt. 267½; Saltzb. 100¼; Lomb.-Venetiaans. 86; Wissel op Londen 10.30. Goud 11⅞; Zilver 8.

BERLIJN, 16 Nov. 3½ pc. Pr. Staatsch. 98⅝; 5 pc. Rusland 103½; Diskonto 7½.

BERLIJN, 17 Nov. 4½ pc. Pr. Staatsch. 98⅝; 5 pc. Rusland 103⅝; Wissel op Londen 2/m 6Th. 18; Amst. kort 141⅞; Hamb. 150; Petersburg 96½; Diskonto 7½.

HAMBURG, 17 Nov. Spanje 3 pc. —; id. 1½ pc 23; Rusl. 5 pc. 99; 4½ pc. —; 3 pc. Mexikanen 6⅞. Vereinsbank 98½; Noord-Duits. bank 88; Wissel op Londen 3/m. 13 06½; id. kort 12 13½; Amst. 36.35; Diskonto 9.

FRANKFORT, 17 Nov. 5 pc. Met. 72½; 1½ pc. Spanje binnenl. 24¼, id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —; Diskonto 6.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 17 November.

Heden zijn bij inschrijving verkocht 1429 pak Java Tabak, merk *Temayang*, aangebragt per *Anna Christina*.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 17 Nov. Rogge verkocht: 145/2 ℔ Archangel *f* 179 kt., 182 6/w; 142/2 ℔ Reval *f* 220 6 w. — Moutwijn *f* 15,50; Jenever *f* 21.—; Amst. Proef *f* 22,25, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling *f* 2,— per ketel.

LONDEN, 16 Nov. *Suiker*. De positie van het artikel heeft zich de laatste dagen merkelijk verbeterd en de prijzen zijn 1 s. 6 d. a 2 s. boven die van Vrijdag. Voorraad 61.717 t. *Koffij*. Plantation Ceylon meer gevraagd en 2 a 3 s. hooger betaald. — *Thee*. Meer vraag. Er werd besteed 10 d. — on 13 d. prompt voor ord Congo. — *Rijst*. Vaster. Voorraad 59.785 ton. — *Talk*. Met belangrijke aanvoeren, de markt is gedrukt en lager, PYC loco 48 s. 6 d., op levering in dit jaar 48 s., op het voorjaar 49 s. en Maart 51 s.

NEW-YORK, 3 Nov. *Katoen*. Met matigen omzet en iets vastere prijzen. Middling 12½ a 13 c. — *Wisselkoersen* onregelmatig. Londen 100 a 103 voor Handelswissels, 106 a 107 voor Bankwissels, terwijl accepten van de Bank van Engeland tot 108 gedaan zijn.

— 3 Nov. *Katoen* gedrukt, prijzen nominaal dezelfde.

NEW-ORLEANS, 3/4 Nov. *Katoen* vrij levendig en ⅛ d. hooger. Heden zijn 3500 b. gedaan.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

TEXEL, 16 Nov. Hazewinkel, Dolphyn, Triëst. - Dijk, Maria, Triëst.

HELVOET, 16 Nov. Popken, Johanna en Louisa, Padang. - Van Rossen, Tollens, Batavia. - Goosens, Arend, Curaçao.

BROUWERSHAVEN, 15 Nov. Tromp, Europa, (Rott) Batavia.

BATAVIA, 9 Sept. Koens, Eersteling, Ned. - Van der Kolff, Julia, Rott. — 10 Sept. Marker, Emelie, en Armstrong, Eersteling, beide Nederl. — 11 Sept. Evers, Soubung, Nederl. — 13 Sept. Visser, Generaal Michiels, Nederl. — 17 Sept. Van Velthoven, Herman, Ned. — 19 Sept. Rooseboom, Jacoba Cornelia, Nederl. — 23 Sept. Rap, Ardjoeno, Nederl.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 18 November, in lading naar:

Frankfort.	J. Stumm, Frankfort N°. 14.
Maintz.	W. Huppert, Maintz N°. 5.
Keulen.	Th. Kamps, Cöln N°. 11.
Mannheim.	J. Noll, Stad Mannheim.
Coblentz.	J. Staats, Tancred.

AMSTERDAM, 15 November, vertrokken naar:

Ruhrort.	J. van Beek, Vrouw Wilhelmina.
Keulen.	A. Kosterman, Cöln N°. 5.

Rijnhoogte. ARNHEM, 17 Nov. 2 p. 0 duim. KEULEN, 17 „ 2 vt. 9 „

Advertentiën.

(3860) GETROUWD:
W. G. A. ESCHWEILER, Med. Doct. etc., van *Gendringen*, Weduwnaar van B. J. M. E. VAN OOSTENBURG
met
M. J. HEYDENRIJCK, van *Amsterdam*.

GROENLO, 17 November 1857.
Eenige kennisgeving ook aan familiebetrekkingen.

(3862) GETROUWD: H. P. PRINZEN
met
BETTY SUTORIUS.

HELMOND, 17 November 1857.

(3858) Bevallen van eenen ZOON, E. KOLKMAN—MASION.

DORDRECHT, 16 November 1857.
Eenige kennisgeving.

(3856) Heden overleed, na voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer FREDERICUS FRANCISCUS VAN ROER, in den ouderdom van ruim 47 jaren, mij nalatende 7 kinderen.

GRAVE, den 13 November 1857. Wed. E. VAN ROER, geb. KNURKES.

(3854) Heden overleed, in den ouderdom van 70 jaren, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, de Wel-Eerwaarde Heer CHRISTIAAN KUPPENS, sinds 33 jaren R. K. Pastoor alhier.

UTRECHT, 15 November 1857. M. PUTMAN. A. W. K. ARIENS, Exec. Test.

(3857) Na eene korte, doch hevige ongesteldheid overleed heden namiddag, na tijdig van de H. H. Sacramenten der stervenden voorzien te zijn geweest, onze Oom, de Wel-Eerwaarde Heer JOH. LEEMKOEL, R. C. P. en Pastoor alhier, in den ouderdom van ruim 53 jaren.

MAKKUM, 15 November 1857. J. F. LEEMKOEL. Namens Broeders en Zusters.

(3859) Voor de vele en opregte deelneming betoond, bij het overlijden van mijn dierbaren Echtgenoot, betuig ik mijn hartelijken dank.

HAARLEM, 17 November 1857. De Wed. P. VAN DEN BOSCH, geb. BLEEKER.

Men is voornemens, op Vrijdag 20 November 1857, des namiddags 5 ure, te Laren, bij KLAAS PANDELAAR, ten overstaan van den Notaris A. PERK, publiek te verkoopen:

1°. Een **Huis, Schuur, Erve en Tuin**, zeer geschikt tot Zomer- en Winterverblijf, als ook tot Fabriek en Boerderij, staande en gelegen te Laren, aan den straatweg van Naarden op Amersfoort, groot 8 roeden, 50 ellen.

2°. Een **Huis, Tuin en Erve**, naast het voormelde, groot 3 roeden, 99 ellen. Dagelijks te bezigtigen.

Informatien zijn te bekomen ten kantore van den Notaris PERK te Hilversum. (3806)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen en bij zijne gewone korrespondenten verkrijgbaar gesteld:

DE EERSTE H. COMMUNIE
IN
VOORBEELDEN.
Door ED. TERWECOREN, S. J.
(Vrij uit het Fransch.)
Prijs 25 Cts.

Wanneer men aan kinderen, die tot hunne eerste H. Communie worden voorbereid, dit boekje ter lezing geeft, zullen zij zich daardoor zeker opgewekt gevoelen om zich met ijver tot dien grooten dag voor te bereiden. Daartoe zullen vooral de voorbeelden strekken die men in dit boekje vindt van kinderen die eene zoo buitengewone godsvrucht aan den dag leiden, bij het doen hunner eerste H. Communie. Voorbeelden worden gaarne door kinderen gelezen, en maken indruk op jeugdige harten.

(3838) JOH. NOMAN EN ZOON te Zalt-Bommel, verzonden dezer dagen bestelling-lijsten voor 1858 van de

AGLAJA,

MAANDBOEK VOOR DAMES HANDWERKEN.

Met volle overtuiging mogen wij zeggen dat de **Aglaja** gedurende haar elfjarig bestaan, krachtig is opgegroeid ... [illegible] ... Dames. De **Aglaja** is herhaalde malen de niet zeer gewone eer te beurt gevallen, dat onderscheidene der degelijkste Journalen van het buitenland uit **Aglaja** hebben geput en overgenomen.

Men zal zich daarom blijven beijveren, om de **Aglaja** op de hoogte van den tijd en in den eersten rang te doen blijven, zoo door het leveren van de nieuwste handwerken, niet alleen in het breijen, haken, knoopen, of andere nieuwe verscheidenheden, maar ook door het leveren van bruikbare goede modeberigten.

VOORWAARDEN VAN UITGAVE: De **Aglaja** wordt uitgegeven in maandelijksche afleveringen, met 4 à 6 zwarte en gekleurde platen in elk nommer, in een net gedrukten omslag. De prijs van elke maandelijksche aflevering is slechts

VIJF EN TWINTIG CENTS.

Men schrijft in voor niet minder dan voor eenen geheelen Jaargang of 12 afleveringen. Van de vroegere 10 Jaargangen zijn nog enkele Exemplaren voorhanden.

MAANDELIJKSCHE KRONIJK,

GESCHIEDENIS VAN DEN DAG.

De **Maandelijksche Kronijk** bestaat sedert 5 jaren en ondervindt eene voortdurende ja toenemende belangstelling. Het is dus blijkbaar dat zij in eene wezenlijke behoefte van den tijd voorziet. — Voor iederen lezer, uit welken stand ook, is het eene noodzakelijke lectuur, omdat men door de **Kronijk** op de hoogte blijft van alles wat er dagelijks in alle Landen voorvalt.

VOORWAARDEN VAN UITGAVE: De **Maandelijksche Kronijk** wordt uitgegeven in maandelijksche afleveringen van 4 à 6 vel met een fraai lithographisch portret in een net gedrukten omslag. De prijs van elke maandelijksche aflevering met portret, is slechts

DERTIG CENTS.

Men schrijft in voor niet minder dan voor een geheelen Jaargang of 12 afleveringen. — Van de vroegere 5 Jaargangen zijn nog slechts enkele Exemplaren voorhanden.

Bovengenoemden debiteren met succes:

M. J. VAN LENNEP,
TIJDKAART VAN DE
GESCHIEDENIS DES VADERLANDS,
VAN DE VROEGSTE TIJDEN TOT OP HEDEN,

fraai geïllustreerd met vignetten door **C. Rochussen**, in 2 bladen met afzonderlijke beschrijving *f* 5.—
Idem op linnen met rollen „ 7.50

Deze TIJDKAART *die door hare fraaije illustratiën een aanschouwelijk overzigt geeft der belangrijkste feiten om daardoor het geheugen te gemoet te komen, behoort te huis in elke* **School** *en* **Leerkamer**, *en evenzeer in de* **Bibliotheek** *van iederen, die op de beoefening onzer historie prijs stelt.*

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.